

Aan: De Commissie Hendriks
Ter kennisgeving: 2^e kamer, commissie veiligheid en justitie
Van: Spotlight, voorheen Caleidoscoop

Datum: 25 april 2021
Onderwerp: Commissie Hendriks
Contact: Vanuit Spotlight, overgedragen vanuit Caleidoscoop:
Stefanie Terpstra
Beatrix Verhofstad
Evelyn Braun

Voorlopig correspondentieadres: belangenbehartigingsspotlight@gmail.com

Inhoud van deze brief:

- Overdracht dossier sadistisch misbruik van Caleidoscoop naar Spotlight.
- Samenwerking met commissie Hendriks
- Over sadistisch misbruik; criminele netwerken en kinderhandel.
- Slachtoffers leven in zwaar onveilige omstandigheden. Zorgvuldig contact en onze expertise is van levensbelang, ook bij het uitzoeken van commissieleden.
- Bij het opstellen van doel en vraagstelling voor het onderzoek is inbreng van slachtoffers essentieel.

Bijlagen:

- Kamerstuk 35349, nr. 15 en opdracht commissie Hendriks
- Brief aan Minister Grapperhaus van 25 september 2020, Caleidoscoop
- Brief aan Minister Grapperhaus en Minister Dekker van 30 november 2020, Caleidoscoop

Geachte heer Hendriks en geachte mevrouw Slotboom,

Gefeliciteerd met uw opdracht om onderzoek te doen naar sadistisch misbruik.

Als eerste merken we op dat de groep overlevenden die zich met dit onderwerp bezig heeft gehouden binnen Caleidoscoop doorgaat met het onderwerp, maar onder een andere vlag: De dossiers Georganiseerd Sadistisch Misbruik (voorheen Ritueel Misbruik) en LEBZ zullen van vereniging Caleidoscoop worden overgedragen naar Spotlight. Het bestuur van Caleidoscoop zal u uiterlijk eind april een brief sturen met betrekking tot de overdracht van dit dossier. Spotlight zal onder dezelfde leiding doorgaan, te weten: Stefanie Terpstra, Evelyn Braun en Beatrix Verhofstad en met hen een achterban van 30 overlevenden.

Het onderzoek waartoe u opdracht heeft is enorm belangrijk voor ons, we willen hier constructief aan meewerken. Met deze brief proberen we aan te geven waarom dit voor ons niet gemakkelijk is.

De Tweede Kamer gaf opdracht om een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de aard en omvang van georganiseerd sadistisch misbruik van kinderen. Wij zijn van mening dat deze commissie eigenlijk niet door justitie aangewezen kan worden aangezien overlevenden zich niet serieus genomen voelen door de overheid, politie en justitie. Dit houdt in dat het vertrouwen van overlevenden niet vanzelfsprekend is, in tegendeel. Wat hierbij niet bevorderend werkt is dat er tot op heden nog geen contact is opgenomen met ons, terwijl de minister daar in zijn kamerbrief toch expliciet toe oproept.

Vanuit onze achterban weten we dat georganiseerd sadistisch misbruik een criminele wereld betreft waarin sprake is van kinderovertuiging, kinderhandel, maar ook drugshandel, wapenhandel en moord. Deze wereld wil niet gehoord en gezien worden en is daar uitermate bedreven in. Dit is een moeilijk te onderzoeken aspect. Er zal veel ongemerkt, ogenschijnlijk goedbedoeld advies en hulp komen vanuit deze wereld zonder dat de onderzoekers dit door hoeven te hebben. Vanuit verstandig klinkend advies zullen criminelen zichzelf veiligstellen. Dit kan de nodige risico's meebrengen voor de slachtoffers en hulpverleners en daarmee het onderzoek bemoeilijken. Het merendeel van de overlevenden bevinden zich, ook wanneer ze aan het criminele netwerk zijn ontsnapt, nog steeds in gevaarlijke onveilige situaties. Een deel hiervan bevindt zich zelfs nog in het netwerk. Dit is een van de voornaamste redenen voor overlevenden om niet vrijuit te kunnen spreken. Justitie, politie en overheid zijn zich niet voldoende bewust van hoe onveilig het is voor overlevenden. Het is vaak de eigen gezinsomgeving die gevaarlijk is in het geval van sadistisch misbruik. Een voorbeeld hiervan is Jan/Israel uit het gezin in Ruinerwold die na zijn weglopen hulp zocht bij de politie maar in plaats van geholpen te worden werd hij door de politie teruggebracht naar zijn huis en daarmee dus naar de onveilige criminele situatie waarin hij verkeerde. (zie documentaire van Jessica Villerius, de kinderen van Ruinerwold, deel 2).

Een voorbeeld uit de ervaring van Stefanie en Beatrix. Onze ouders hebben absoluut niet bewust meegewerkt aan het misbruik (1) terwijl ze helaas onbewust de dader behoorlijk geholpen hebben. Deze kwestie is zo pijnlijk dat we onze ouders daar niet mee hebben kunnen confronteren. Dus juist onze ouders, met de intentie ons veilig en liefdevol op te voeden, hebben ons dingen gezegd die bewezen dat ze het eens waren met de dader. Een dergelijk patroon zal ook bij het onderzoeken van sadistisch misbruik gaan plaatsvinden.

Onderzoek doen naar sadistisch misbruik is je begeven in een slangenkuil van succesvolle intelligente en goed georganiseerde criminelen van wie je het minste verwacht dat zij dader zouden kunnen zijn. Nog een voorbeeld uit de ervaring van Stefanie en Beatrix. Onze oom en zijn succesvolle

zakenpartners waren gewoonweg niet de personen waarvan je enigszins kan vermoeden dat ze zo intens gemene dingen met kinderen kunnen doen.

In Duitsland is een onderzoek gedaan (2) waarin hulpverleners gevraagd zijn naar hun ervaringen in de behandeling van kindermisbruik. Een dergelijk onderzoek zou zeker onderdeel moeten zijn van dit onderzoek naar sadistisch misbruik.

Het verbaast ons dat het WODC geen contact opgenomen heeft met overlevenden van sadistisch misbruik. Dit is essentieel in onze ogen om een onderzoek op te kunnen zetten dat zowel veilig genoeg is voor de slachtoffers alsook grondig genoeg om de excentriek creatieve werkwijzen van mensen die sadistisch misbruik uitvoeren te kunnen doorgronden. Het is noodzakelijk om de kennis van overlevenden te betrekken bij de opzet van het onderzoek; dus ook in het formuleren van doel en vraagstelling en in het overwegen welke instrumenten ingezet gaan worden. Uiteindelijk is er maar één groep in Nederland waar dit onderzoek voor plaats vindt: de kinderen die nu nog altijd sadistisch misbruikt worden. Benut in de opzet van het onderzoek de ervaringen van de volwassenen die als kind sadistisch misbruikt zijn. Wanneer overlevenden vertrouwen hebben in de opzet van het onderzoek dan bestaat er een grote slagingskans om kinderen te redden en bijbehorende netwerken aan te kunnen pakken.

We willen u wijzen op nog een ander punt. In veel gevallen komt de zedenpolitie tot de conclusie dat een getuigenis niet geloofwaardig is wanneer het slachtoffer een dissociatieve identiteitsstoornis (DIS) heeft of wanneer er sprake is van hervonden herinneringen. Dan wordt er op voorhand al geen onderzoek gedaan.

Overlevenden van misbruik met kenmerken die wijzen richting sadistisch ritueel misbruik of mensen met de diagnose DIS, lopen bij het doen van aangifte aan tegen hertraumatiserende reacties bij de zedenpolitie. Maar ook zonder de diagnose DIS, worden alle aangiftes met rituele kenmerken bij voorbaat niet serieus genomen. Dit heeft verstrekende gevolgen in het herstel van overlevenden, bij het verwerken van trauma's. Bovendien gaan de daders dus vrijuit.

Logischerwijs is het vertrouwen in politie, justitie, de overheid én het rechtssysteem erg laag bij deze groep. Daarom vinden wij het belangrijk dat ook overlevenden of een vertegenwoordiger daarvan zitting neemt in de commissie Hendriks.

Aline Terpstra en 19 andere hulpverleners hebben eerder een brief gestuurd met voorwaarden om het onderzoek onafhankelijk te kunnen doen. Wij staan achter hun genoemde punten.

We verwachten zo spoedig mogelijk een reactie op deze brief en we hopen dat u aangeeft op welke manier het onderzoek goed en onafhankelijk zal worden opgezet. We hebben met deze brief aangegeven dat het betrekken van overlevenden cruciaal is. Als bijlage sturen wij u twee brieven mee die zijn gericht aan Minister Grapperhaus en Minister Dekker. Deze brieven geven aan dat wij als overlevenden samen met 30 lotgenoten strijden voor een goed onderzoek naar sadistisch misbruik. Wij zijn bereid om bij te dragen aan uw onderzoek. We worden graag door u uitgenodigd voor een gesprek waarin we kunnen bespreken in welke vorm dit gestalte kan krijgen.

Hoogachtend,

Beatrix Verhofstad-Swinkels, MSc
Stefanie Terpstra-Swinkels, MSc
Evelyn Braun

Belangenbehartigers Spotlight

- 1 <https://www.vpro.nl/argos/media/luister/argos-radio/onderwerpen/2019/waarom-stefanie-en-beatrix-hun-eigen-kinderporno-willen-vinden.html>
- 2 <https://www.thieme-connect.com/products/ejournals/abstract/10.1055/a-1123-3064>

Bijlage

Kamerstuk 35349, nr. 15

MOTIE VAN HET LID VAN DEN BERGE C.S.

Voorgesteld tijdens het Wetgevingsoverleg van 5 oktober 2020

De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat de commissie-Hulsenbek in de jaren negentig onderzoek deed naar ritueel misbruik en dat dit ondertussen ruim 25 jaar geleden is; overwegende dat er mensen zijn die naar eigen zeggen «overlevers zijn van ritueel seksueel misbruik» en dat deze mensen zich niet serieus genomen voelen door de overheid, politie en justitie; constaterende dat sadistische kinderporno bestaat en herhaaldelijk is aangetroffen bij pedoseksuelen; constaterende dat in Duitsland in opdracht van de Nationaal Commissaris tegen Kindermisbruik onafhankelijk onderzoek gedaan wordt naar ritueel seksueel kindermisbruik; verzoekt de regering, een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de aard en omvang van georganiseerd sadistisch misbruik van kinderen en daarbij ervaringen van overlevenden van ritueel misbruik en hun therapeuten te betrekken zodat de uitkomsten betrokken kunnen worden bij een effectieve opsporing van deze netwerken, en gaat over tot de orde van de dag. Van den Berge Van Nispen Kuiken

De Opdracht die Dhr. Grapperhaus gegeven heeft aan de commissie Hendriks:

De opdracht die de minister aan de commissie onder voorzitterschap van hoogleraar Hendriks heeft gegeven luidt als volgt: 'Verzamel de beschikbare informatie omtrent het genoemde fenomeen van georganiseerd sadistisch misbruik van minderjarigen door gebruik te maken van zoveel mogelijk bronnen (inclusief slachtoffers, therapeuten, wetenschappelijke bronnen en deskundigen op dit specifieke terrein). Geef op basis van de bevindingen een advies aan de opsporing. Geef daarnaast op basis van de bevindingen een advies over het instellen van een meldpunt.'